

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. július 1.
(OR. en)

10752/22

AGRI 299
PESTICIDE 23
SEMENCES 14
AGRILEG 105
ENV 681
PHYTOSAN 26
CODEC 1037

FELJEGYZÉS

Küldi: az elnökség
Címzett: az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács

Tárgy: A növényvédő szerek fenntartható használatáról szóló rendelet
– *A Bizottság előterjesztése*
– *Véleménycsere*

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fenti tárgyról szóló, a Tanács (Mezőgazdaság és Halászat) 2022. július 18-i ülésén tartandó véleménycsere előkészítéséhez készült elnökségi feljegyzést.

Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a növényvédő szerek fenntartható használatáról és az (EU) 2021/2115 rendelet módosításáról

Az elnökség háttéranyaga

Az Európai Bizottság 2022. június 22-én elfogadta a növényvédő szerek fenntartható használatáról szóló új rendeletre irányuló javaslatot. A peszticidek fenntartható használatáról szóló 2009/128/EK irányelv értékelésének eredményeire épülő javaslat célja, hogy felváltsa a jelenlegi jogszabályokat, és jobban igazodjon az európai zöld megállapodás releváns kiemelt uniós stratégiáihoz (pl. „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiához és a biodiverzitási stratégiához), valamint a vegyi anyagokra vonatkozó uniós stratégiához.

Mivel a Bizottság, az Európai Parlament Kutatószolgálat és az Európai Számvevőszék több ellenőrzése, tényfeltáró látogatása és végrehajtási jelentése is rámutat a 2009-es irányelv végrehajtásával, alkalmazásával és érvényesítésével kapcsolatos hiányosságokra, a Bizottság úgy határozott, hogy rendelet formájában új szabályok bevezetését javasolja a peszticidek használatára vonatkozó nemzeti politikák harmonizálása és a belső piac működésének javítása érdekében.

A javaslat célja, hogy arányos, reális – ugyanakkor ambiciózus – megközelítést biztosítson a peszticidek használatával és kockázataival kapcsolatos társadalmi aggályok kezelésére. A javaslat alapján a peszticideket továbbra is használnák, de csak szükség esetén, megfelelő és biztonságos módon, támogatva ezáltal a károsítók elleni védekezést szolgáló alternatív, nem vegyi technológiák alkalmazását és az integrált növényvédelem jobb végrehajtását.

A javaslat egyik fő célkitűzése a vegyi növényvédő szerek használatának visszaszorítása és a használattal járó kockázatok csökkentése, különös tekintettel a legveszélyesebb peszticidekre. A javasolt jogilag kötelező erejű cél az 50%-os csökkentés lenne uniós szinten, amelynek keretei között a tagállamok meghatározhatják saját csökkentési céljukat egy olyan kötelező erejű képlet paraméterein belül, amely lehetővé teszi az uniós céltól való eltérést a nemzeti körülmények várható változásai és az egyes peszticidek használata terén nemzeti szinten eddig elért eredmények alapján. Az említett paramétereket a jelenlegi helyzet és a tagállamokban elért eredmények figyelembevételével kell meghatározni, különös tekintettel azokra a tagállamokra, ahol a peszticidhasználat kisebb mértékű, illetve alacsonyabb kockázatú és intenzitású.

A javaslat ugyanakkor az érzékeny területeken, például a városi területeken vagy a Natura 2000 területeken valamennyi peszticid használatát betiltja. Emellett a javaslat egyértelműsíti az integrált növényvédelem követelményeit, hogy ezzel javítsa a végrehajtást és mérsékelje a mezőgazdasági termelőkre nehezedő adminisztratív terheket. E tekintetben fontos szempont az alacsony kockázatú termékeknek és a növényvédő szerek nem vegyi alternatíváinak a népszerűsítése, valamint az ezek fokozottabb használatára irányuló célkitűzés.

A tagállamoknak az integrált növényvédelem elveinek végrehajtásához terményspecifikus szabályokat is be kell vezetniük. A mezőgazdasági termelőknek és a peszticidek hivatásos felhasználóinak független tanácsadóktól kell majd információkat kapniuk az alternatív módszerek alkalmazásáról. E független tanácsadói rendszer létrehozása a tagállamok feladata lenne.

A javaslat szabályokat állapít meg továbbá a peszticidek kijuttatására, használatára és kockázataira vonatkozó statisztikai adatok felhasználására, valamint az egészségügyi és környezeti hatások nyomon követésére vonatkozóan. Ezen új adatok alapján új mutatók kerülnek majd kidolgozásra, melynek során figyelembe veszik majd a tudományos és az érdekelt felekkel folytatott konzultációk eredményeit is. A javaslat az új technológiák (pl. a precíziós gazdálkodás) alkalmazását is ösztönzi, ideértve a távérzékelést is.

A rendelet megfelelő végrehajtásának biztosítása érdekében a tagállamok öt éven keresztül KAP-finanszírozást is igénybe vehetnek majd a rendelet mezőgazdasági termelők általi végrehajtásával kapcsolatos költségek kompenzálására.

A javaslat tartalmával kapcsolatos konkrét kérésekkel és kérdésekkel több delegáció is aktívan az AGRIFISH Tanácshoz fordult a javaslat közzétételét megelőzően. E kérdések nyomán az elnökség hasznosnak tartja, ha a Tanácsban vita indul a javaslat kulcsfontosságú részeire összpontosítva. E tekintetben az elnökség a következő kérdést terjeszti elő megvitatásra:

Megvitatandó kérdés:

Önök hogyan értékelik a javaslatot, és megítélésük szerint mely szempontok a legfontosabbak?
